СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 68. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 23. марта, 1928. VOL. XXXVI. No. 68. Jersey City, N. J., Friday, March 23. 1928. THREE CENTS.

НАФТОВИЙ СКАНДАЛ РОСТЕ ДАЛІ

ФОЛ НЕ ХОЧЕ СКЛАДАТИ ЗІЗНАНЬ ПЕРЕД СЕНАТОМ.

ВАШИНҐТОН, 21. марта. — В одній ґазеті в Ель Пасо, в Тексасі, де живе тепер Фол, бувший міністер внутрішних справ, умішаний у нафтовий скандал з винаймом урядових нафтових теренів, появилася була вістка, що Фол заявив готовість станути перед комітетом сенату, розсліджуючим нафтові скандали та висказати всю правду.

Предсідатель комітету сейчас вислав йому запит, чи правда се, що він таке заявив, та зі свого боку заявив, що комітет готовий виїхати на слідство до його мешкання. В відповідь на се Фол відповів, що він хоче все сказати, що він знав, тілько не перед комітетом сенату, але перед судом, де він має повне право допитувати всіх свідків проти себе.

НОВИЙ НАПАД СЕНАТОРА НА СМИТА.

ГОРЯЧА ДЕБАТА ЗА ЗАКИДИ.

ВАШИНҐТОН, 21. марта. — Сенатор Най, предсідатель комітету для розсліду нафтової корупції, заявив, що він дістав від нюйорського ґубернатора Ал. Смита листа, в котрій сей протестує заяву Найя, буцімто Синклер був у якийнебудь спосіб злучений політично зі Смитом. Най далі заявив, що він обурюється на острий тон листа Ал. Смита, але вважає інцидент закінченим. Він теж неменче обурений на одного визначного нюйорського републиканця, котрий подав йому сю інформацію, що тепер показується безосновною.

Тимчасом сенатор Робинсон з Індіяни далі виступав против ґубернатора Ал. Смита, піддержуючи далі закиди політичного зближення Ал. Смита та Синклером. Йому відповідав острими словами демократичний сенатор з Мезуре Гаризон. Відповідь розторощила Робинсона до того, що ні один републиканець не піднявся боронити його.

ПРИЗНАЮТЬ ГАРДИНҐА НЕВИНУВАТИМ.

ҐАЗЕТЯР НЕ НАЙШОВ У СПАДКУ НАФТЯРСЬКИХ ШЕРІВ.

МАРІОН, Огайо, 22. марта. — Представник ґазети Ст. Луис Повст-Діспеч переглянув усі шери ріжних підприємств, зложених як спадок по президенті Гардинґу та заявив, що між ними нема шерів, які моглиби походити з нафтових трансакцій Синклера.

ДОВКОЛА НАБЛИЖАЮЧИХСЯ ПРЕЗИДІЯЛЬНИХ ВИБОРІВ.

КУЛИДЖ ЗНОВА ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ КАНДИДУВАТИ.

ВАШИНҐТОН, 21. марта. — Серед републиканців стейту Вайоминґу виринув рух за тим, щоби примусити президента Кулиджа кандидувати знова з рамени републиканської партії на уряд президента. Рух сей прибирає таку форму, що президент Кулидж мавби згодитися на нову кандидатуру, якби конвенція партії сього зажадала. Коли вістка про се дійшла до Кулиджа, він ще раз заявив, що не згодиться на кандидатуру.

НІКАРАҐВАНСЬКА ІНТЕРВЕНЦІЯ.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПИСУЄ ДЕКРЕТ ПРО НАГЛЯД НАД ВИБОРАМИ.

МАНАҐВА, Нікараґва, 21 марта. — Президент Нікараґви Діяс підписав нині декрет, яким признається американський нагляд над виборами в Нікараґві.

Як відомо, кілька днів тому парлямент Нікараґви відкинув проект закона про такий нагляд. Тому Чаморо, провідник консерватистів, що вів кампанію проти сього закона, називає сей декрет беззаконним.

ЗЕМЛЕТРУС У МЕКСИКУ.

ПЕРЕПОЛОХ У СТОЛИЦІ.

МЕКСИКО, 21. марта. — Коло години 10. мінут 20. вечером відчуло місто Мексико сильне потрясение землі.

Землетрус тревав годину та наполохав немало населенке міста. Люди кинулися з домів і театрів на вулицю. Вуличні світла погасли. Землетрус побив богато вікон, але домам поважної шкоди не зробив.

Про подібний землетрус доносять з порту Вера Крус. Там теж населенне налякалося немало, але матеріяльної шкоди не було.

ЗАКИДАЮТЬ РОКЕФЕЛЕРОВИ ПОЛОМАННЄ ВУГЛЕВОГО КОНТРАКТУ.

СУДДЯ МАВ ВИДАВАТИ РІШЕННЯ ПРО КОПАЛЬНІ, В ЯКИХ ВІН МАВ ШЕРИ.

ВАШИНҐТОН, 21. марта. — Перед сенатовим комітетом для міжстейтової торговлі, що веде слідство над вуглевим промислом, зізнавав нині майже цілий день Битнер, представник майнерської юнії.

Він обжаловував Джана Д. Рокефелера, що його підприємство все ламає угоди з робітниками. Подібний закид підняв він проти другого американського міліярдера Чарлза Швоба.

Свідок зізнав теж, що суддя Лазел зі Західної Верджінії видавав рішення в углевій справі, хоча в його рішенню ходило о копальню, в котрій він самий мав шери та не мік бути безсторонним суддею.

17 ДЕРЖАВ ЗЛОЖИЛО ВІНЦІ НА ГРОБІ ІБЗЕНА.

ОСЛЬО, 20. марта. — Свято століття уродин Генриха Ібзена добігає до кінця. Сегоднішні церемонії відбулися на цвинтарі на гробі Ібзена. Тут зложено вінці від норвеського парляменту і уряду і норвеських інституцій, а кромі того від 17 держав, що вислали були своїх офіціяльних заступників. Від американських наукових інституцій зложив вінець бувший амбасадор Роберт Андервуд Джанзон. Свято продовжалося далі в університетській галі, де виголошено декілька промов, а американський представник Джансон виголосив сонет, уложений ним в память Ібзена.

ПОВІНЬ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

З перщими розтопами впала на південно-східню частину Великої України живлова катастрофа повіни. В Мелітопільській, Запоріжській, Маріюпільській та Луганській округах вода залила села. Почавши з 11-го м. м. почалася на Мелітопільщині велика повінь, наслідком якої низини перетворилися на озера, балки на ріки. Вода залила 85 сіл. Річки Горець та Кальміюс у Маріюпільщині виступали з берегів. В Оріхівськім районі, на Запоріжчині, вода залила село Покровськ та підмила Гуляйпільський міст. Рятункову акцію проводить військо та місцева міліція. Втрати дотепер дуже великі.

ОБОРОНЕЦЬ ПРАЦІ.

У Парижі один звичайний аптикар веде боротьбу із судом, поліцією і своєю професійною організацією довгі місяці за принцип свободи праці, і то незвичайно оригінально. Аптикар Кастій став славним тим, що в неділю, коли аптики є зачинені і він не має права продавати в них ліків, продає в них усе інше, те, що продавати вільно: цукорки, городовину, квіти та книжки. Чотири роки тому зорґанізовані аптикарські помічники добились того, що в неділю більшість антик є зачинена, щоби аптикарі мали відпочинок. Мосіе Кастій запротестував проти цього і заявив, що кожному вільно працювати, коли хоче. Досі він мав 130 судових процесів за нарушення істнуючих розпорядків і всі ці присуди висять у вікнах його аптики як найкраща рекляма. Даремне перед цими вікнами йдуть маніфестації аптикарських помічників. Довкола аптики Кастія збирається така юрба цікавих, що поліція є безсила. Кастій закриває свої полиці з ліками іншими предметами продажі, аж до образів включно, і торгує. Він є тої думки, що як довго в неділю недуги не зупиняють своєї праці в людськім орґанізмі, так довго і аптики повинні бути відчинені. Колиж йому не дозволяють продавати аптичних ліків, то він придумує ріжні інші середники, якими піддержує людське здоровля, гумор і основу суспільности — працю.

ТРАГЕДІЯ В УКРАЇНСЬКІЙ РОДИНІ В КАНАДІ.

У канадійськім місті Едмонтоні случилася в родині Оленюків тяжка трагедія.

Оленюки побралися пять літ тому назад. Скоро вони прийшли до переконання, що їм жити разом не можливо. Жінка тоді покинула мужа та стала жити в своїх знакомих. У якийсь час опісля Оленюк став заходити до неї на станцію, домагаючися від неї, щоби вона вернула назад жити з ним у купі. Оленюкова, знаючи натуру мужа, відмовлялася.

Послідними часами Оленюк став більше завзятий у своїх домаганнях, а наконець став грозити своїй жінці, що він її убє, як вона до нього не верне. Жінка пішла на поліцію і розповіла про сі погрози. Поліція покликала Оленюка. Бачучи халепу готову зі своїх погроз, Оленюк став вибріхуватися, що, мовляв, він жінці не грозив, а тільки пробував намовити її мирною дорогою, щоби розвязалася з ним раз на все. Поліція сим викрутам не повірила та казала Оленюкови зложити бонд у сумі тисячу долярів на запоруку, що він не буде більше чіпати своєї жінки.

Оленюк справді вже більше з жінкою не говорив, але далі снувався коло її мешкання. Жінка зі ще більшим страхом думала про мужеве захованя. У вівторок, дня 13. марта, вона нагло побачила мужа в одній крамниці. Ішла вона зі своєю товаришкою Евою Ганчин, і зараз попросила її випровадити її з крамниці. Ева Ганчин теж була немало здивована захованнєм Оленюка, бо лишень пів години тому бачила вона його, ідучого з роботи в забруканій одежі, а тепер уже гарно одітого й підголеного.

Обі жінки вийшли на вулицю. Оленюк видно пішов за ними, і дігнавши їх став стріляти до жінки. Жінка кинулася втікати, але зараз упала, а муж ще стрілив до неї два рази. Відтак набив револьвер у друге й звернув на себе. Як поліція й лікарі наспіли на місце випадку, обоє вже були неживі.

СТРАШНА ЗАБАВА „В РІЗНИКА".

В одному з німецьких містечок, Кандель, трапилася подія, яка пройме морозом кожного, що має якенебудь відношення до дітей. Пятилітний хлопчик, що бачив, як у його батьків різник різав і справляв безрогу, дуже собі те вподобав і рішив сам забавитися „в різника". Найшов собі другого такого дурня, як він і обидва почали забаву. Притягли тяжку сокиру, три гострі ножі, цебрик з кипятком і миски „на аров". Намовлений до забави хлопець позволив себе звязати й поклався на лаві. „Різник" не довго церемонився. Одним ударом сокири розбив „свині" голову, після чого взявся до ножа. Щойно на крик приголомшеної ударом дитини збіглися сусіди й перервали кріваву забаву. Тяжко поранену „свиню" відвезли до шпиталю...

УКРАЇНЦІ ПЕРЕД ПОЛЬСЬКИМ СУДОМ.

В Луцьку відбулася розправа над 122 Українцями на чолі з Филимоном Степанчуком, обжалуваних о правдиву акцію.

Суд засудив 9 обжалованих на досмертну вязницю 12 — на 6 років, 50 — на чотири, рещту звільнив. Суд апеляційний в Люблині вирок затвердив. Суд найвищий розгляне ще раз справу 23 квітня с. р., але... вирок певно не буде иншим.

ЗАВОРУШЕННЯ В РОСІЇ.

З Москви повідомляють, що на тлі податкових екзекуцій прийшло до селянських заворушень у симбірській ґубернії. Симбірський совет заповів, що на випадок, колиб заворушення повторилися, будуть ужиті карні експедиції. Зовсім, як за старих, добрих часів царя-батюшки...

ПОПИСИ УКРАЇСЬКОГО ХОРУ.

Український Національний Хор Дмитра Котка підчас своїх виступів у Кракові зістав заанґажований через німецьку Концертову Аґенцію на низку концертів на Горішньому Шлеську, яку Хор розпочинає виступом в Катовицях, співаючи для надавчої радіостації.

ЧАЙКОВСЬКИЙ І КІНО.

У париській пресі вичитуємо таке оголощення: „У найближчих днях почнеться виконання фільми „Патетична симфонія" на підставі славного твору Чайковського. Тому, що акція цієї фільми відбувається в Марокко, туди виїхали вже режісер і артисти". Мароканська фільма на підставі музичного твору українського композитора! Гей-гей! можна уявити собі, що із цієї „патетичної симфонії" зроблять кінові штукарі в Мароко! Між артистами, що передаватимуть цю африканську історію, находимо теж прізвище... боксера Карпантіє!

ПЯТЬСОТ ЛІТ БЕЗ СОРОЧОК

Вже пятьсот літ ходять без сорочок Араби. Сталося це на знак жалоби, коли стратили твердиню Ґренаду. Цікава та історія є така: Перед 500 літами війско еспанської королевої Ізабеллі Кастилійської облягало твердиню Ґренаду, яку боронили Араби. Ізабелля, не могучи дочекатися, щоби Ґренада піддалася Еспанцям, присягла не скидати (не зміняти) сорочки доти, аж її війско добуде Ґренаду. Тим хотіла вона заохотити своїх вояків до хоробрости. І незадовго впала Ґренада. Коли побіджені Араби довідались про присягу королевої, побіду над собою приписували цій присязі і присягли, що доти не будуть носити сорочок, доки знову не здобудуть Ґренади. І вже 500 років неборакі ходять без сорочок і не можуть дочекатися тої хвилі. Та надії на це нема. І коли далі будуть придержуватися тої присяги, то ніколи не будуть ходити в сорочках.

ПІЛСУДСКІ ЗАЖЕРСЯ З СІКОРСКИМ

УВАЖАЄ СЕБЕ ПОБІДНИКОМ НАД БОЛЬШЕВИКАМИ, А СІКОРСКІ ТОМУ ПЕРЕЧИТЬ. ЗА ТЕ ПІЛСУДСКІ УСУВАЄ СІКОРСЬКОГО З ВІЙСЬКОВОЇ КОМАНДИ.

ВАРШАВА, 21. марта. — Пілсудскі усунув сегодня ґенерала Сікорского з посади команданта військового львівського ґарнізону за те, що Сікорскі написав книжку, в якій обговорює борбу з большевиками в 1920 р. і приписує побіду над совітами французькому стратегови ґенералови Вайгандові і польському ґенералови Розваловському, котрого то прихильники Пілсудского кинули в тюрму сейчас по проганню ним совітських військ з Польщі.

Ця книжка так озлобила Пілсудского, що він усунув негайно Сікорского з його команди, не даючи йому ніякого другого заняття. Бо саме Пілсудскі приписує собі цілу побіду над совітами враз з „цудом над Віслом". Найбільше розлютило Пілсудского те, що та книжка має появитися і на французькій мові.

Сікорскі був давніше польським премієром і являється найсильнішим противником Пілсудского. Кажуть, що він ставби диктатором, колиб повалено Пілсудского. З Пілсудским не жиє він в згоді вже від давна. Коли тепер в день іменин Пілсудского всі державні та міські будинки були прикрашені польськими прапорами, одинокий дім Сікорского не мав вивішеного на знак свята прапора.

ІРЛЯНДЦІ ПЕРЕПАЧКОВУЮТЬ ОРУЖЯ ЧЕРЕЗ ЛОНДОН.

ПОЛІЦІЯ ДОВІДАЛАСЯ ПРО ТЕ, КОЛИ ПОЗЛІТАЛИ З ВОЗА ПАЧКИ ТА РОЗСИПАЛИСЯ ПІСТОЛІ.

ЛОНДОН, 21. марта. — Біля самої поліційної станиці позлітали з трока якісь паки, а добрі люде, що переходили вулицею допомагали заклопотаному айриському візникови повкладати паки наново на вози. Та одна пака розбилася, а з неї висипалися автоматичні пістолі, европейського, континентального виробу. Візник скоро позбирав пістолі і зник. Про те донесли поліції, що находилася о кілька кроків від тої події. Поліція почала слідити за троком, але показалося, що нумер на троку був фалшивий. Пізніше поліція впала на слід. Виявилося, що пістолі ті належать до групи загорілих айриських республиканців, які спроваджують це оружя, перепачковуючи його до Ірляндії через Лондон, бо тою дорогою найлекше їм скритися.

ҐИБЗОН ПРОТИ ПРОПОЗИЦІЇ ЛІТВІНОВА.

ХВАЛИТЬ ЛІҐУ І РАДИТЬ ИТИ ТОЮ ДОРОГОЮ, ЩО ДОСІ.

ЖЕНЕВА, 21. марта. — З 25 держав, що заступлені на нарадах Підготовчої Комісії для світового розоруження, 22 держави заявилися за відкиненнєм пропозиції совітів в справі негайного розоруження. Між тими, що противилися, був і американський представник амбасадор Ґібзон. Він не звертав ніякої уваги на апель Літвінова, звернений в сторону Злучених Держав, а заявив, що американська розоружна пропозиція не має нічого спільного з совітською пропозицією. Злучені Держави погоджуються з тою дорогою, якою йде до світового розоруження Ліґа Націй.

ІТАЛІЯ ГОДИТЬСЯ З ФРАНЦІЄЮ.

МУССОЛІНІ СТАЄ ЧИМ ДАЛІ ТИМ БІЛЬШ ПОКІРНИЙ.

ПАРИЖ, 21. марта. — Напруженнє, яке панувало вже від довгого часу між Італією а Францією, готово скінчитися остаточним замиренєм. Муссоліні пропонує навіть Франції союз, але Франція годиться радше заключити з Італією договір про мирові суди, як це вона зробила з другими державами.

Та заки до того прийде, обі держави хочуть порозумітися що до політики на Середземнім Морю, в Тунісі і Триполіс в Африці. Муссоліні, як доносять, вже стратив надію, що вдасться йому оперти свою силу на балканських державах, тому завертається тепер до Франції.

КЛОПІТ З ЖІНКАМИ.

ХОЧУТЬ ЗАБРАТИ ПОСЛАМ КЛЮБИ. І ДО ДИПЛЬОМАТІЇ БЕРУТЬСЯ.

ЛОНДОН, 21. марта. — В анґлійськім парляменті мають посли журу. Навіть Третий Інтернаціонал і большевицька аґітація та світова революція так їх не виводили з рівноваги, як жадання жінок-послів, добути для себе кілька клюбових кімнат, що були досі в уживанню послів-чоловіків. І хоч жінки-посли, котрих є 8, ріжняться поглядами, бо одні консервативні, а другі належать до Робітничої Партії, то тут йдуть всі солідарно. Кажуть, що вони мають для себе тільки одну кімнату для відпочинку і там дусяться, коли мущини мають кілька великих клюбів. Доперва тепер посли побачили, що феміністичний рух — це не жарт. Посли Робітничої Партії є за тим, щоби жінкам відступити одну кімнату, але не хочуть зрезиґнувати з тої, в якій вони самі звикли пересиджувати. Те саме з консерватистами.

Що анґлійські жінки не жартують побачили посли на сесії, коли Мисс Вилкинзон інтерпелювала Чемберлейна, чому не допускає жінок до дипльоматичної служби. Чемберлейн похвалив гарно жінок, призвав їх здібними до всякої роботи, але додав, що вони ще не мають відповідної для дипльоматичної служби практики.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.,
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 10, 1911, under the Act of March 3, 1879
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

SUBSCRIPTION RATES Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА (Поодинока число три центи)	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates		В Джерзи Сіті і Загряницю	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order
Телефон „Свободи" 498 Montgomery Тел У Н Союза 1818 [illegible]
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СЛУЖБА ХРИСТОВИ СЕ СЛУЖБА ПРАВДІ

Перед сенатовим комітетом для міжстейтової торговлі ведеться далі слідство над положенням углевого промислу. Далі сиплються факти про брутальне поведення поліції, й страйколомів та копальняних сторожів супроти майнерів і їх родин.

Стають перед комітетом люди ріжних професій і ріжних релігійних переконань. Стає старий презбитеріянський прічер Кар з Бентлівил, Пенсилвенія, та оповідає, як Мурини, наняті на страйколомів підприємством Бетлегем Стіл Корпорейшин, нападали на жінки на вулицях Бентлівилу. Поліція вуглевих і сталевих підприємств заховується так само брутально, як скеби. Вони стріляли до мирних людий, сидячих на сходах своїх домів, ба навіть стріляли через стіни в доми страйкуючих робітників. В одному случаю пострілили вони в сей спосіб робітницю. Пошкодовані робітники не можуть добитися своїх прав через суд або прокураторію.

Виступає відтак письменниця Фені Герст, та повторяє вона факти, які вона вже подавала в американських ґазетах, запевняючи, що тільки в Росії такі умови можливі. За нею йде Меккрой, фотоґраф одної нюйорської ґазети та пятнує як свідому брехню заяву вуглевих підприємств, заперечуючу участь урядників у нападах і напастях на майнерів.

Найглибше враження викликало зізнання римо-католицького священика Івана Скрака, пароха церкви Св. Клементія в Елсворті, Пенсилвенія. Представивши дикарство копальняної поліції, сторожів і скебів, він виразно заявляє, що він жде за свої зізнання тяжкої пімсти від сих бандитів, яких підприємства наймають буцімто для стереження копалень. Він сподіється навіть смерти, але він уважає своїм обовязком постояти за правду.

Ніхто з робітників не буде сумніватися в основність сеї погрози. Тому становище о. Скрака заслугує на публичне підчеркнення. Заслугує воно на те тим більше, що так богато священиків поховалося в мишачі діри та для милих очий углевих баронів не важиться сказати публично ні одного слова про те, що вони бачили на власні очи в своїх парохіях. Ще яскравійше відбивається Скракове відважне засвідчення правді від поступовання одного епископа, котрий на зазив юнійного комітету відкликнутися зі своею повагою до вірних у справі допомоги страйкуючим майнерам, навіть відваги не мав комітетови листа відписати.

Як усе, так і нині, е слуги Христа, які готові за правду терпіти муки, а е й слуги Христа, які хиба наслідують апостола Петра в його відреченню Христа.

КООПЕРАЦІЯ НА УКРАЇНІ

Після того, як большевики майже знищили в Совдепії приватну торговлю, кооперативна торговля набирає першорядного значіння. Через те вважаємо потрібним ширше освітити цю одну з головних галузей сучасного економічного життя України.

До війни царська влада спиняла розвиток української кооперації, вбачаючи в ній основи соціялізму. На Україні комплікувалася ця справа ще тим, що самодіяльність та консолідація українського населення в економічному життю неминуче мусіла довести до економічної сепарації України від Москви. Тому російський уряд не дозволяв творити всеукраїнського значіння кооперативних обеднань: споживчих, кредитових та сільсько-господарських, дозволяючи тільки на обєднання губерніяльні.

Але й при таких умовах дещо вдавалося зробити і в цій роботі обидва моменти — економічна та національна сепарація від Москви — всюди виразно виступали. Треба додати, що московські кооперативні централі: Московський Кооперативний Банк, та експозитура московської споживчої кооперації ПОЮР (Потребітельния Общества Юга Росії) в Харкові при всякій нагоді виявляли рівнож свої централістичні стремління.

Війна надала кооперації більшого значіння, бо-ж через її органи, при недостачі деяких товарів, доводилося ці товари перероспреділяти. За цей час споживча кооперація на селі позбулася всіх своїх конкурентів, бо приватні крамарі (передовсім Жиди), не дістаючи жадних товарів, мусіли свої склепи позамикати. Та до повного свого розвитку й орґанізації доходять кооперативи доперва з вибухом революції.

Тоді орґанізовано відразу: Українбанк — центральний банк кредитової кооперації, Дніпросоюз — обєднання споживчих кооперативів та Книгоспілка — центральне кооперативне видавництво. Сельський господар — централя сільсько-господарських кооперативів був утворений незадовго перед революцією.

На часи 1917—1918 р. припадає найбільш інтензивний розвиток української кооперації і якби не було пізнішої руїни, що повстала була через війну з Московщиною, то українська кооперація булаб осягнула дуже багато. Але й за цей час переведено в життя стільки проектів, що на відновлення їх ще довго не прийде черга. А не прийде найбільше через ту систему кооперації, яку завели большевики на Україні. Здобувши Україну, вони відразу ввели декретом „універсальні кооперативи" з обовязковістю приступлення до них всіх дорослих громадян. В той спосіб введено, так би мовити, нову кооперативну повинність. Чи не дивне розуміння кооперації! На керуючих цими універсальними кооперативами поставлено комісарами ріжних зайд з Московщини, що приходили на Україну на „кормленіе" та Жидів, котрим кооперація була не тільки чужа, але й ворожа.

До кооперативів членських вкладок ніхто не платив, товару в них не було, бо вже все було ранійше „соціялізоване" і нічого до „роспреділенія" вже не осталось. Населення бойкотувало їх як і инші органи чужої йому влади. Доперва НЕП та в звязку з нею перевід усіх економічних орґанізацій на комерційний розрахунок викликали скасування закону про універзалізм та про обовязковість кооперування. Але й після цього большевики не захотіли дати кооперації змоги вільно орґанізуватися й вільно розвиватися. Кооперація й на далі мусіла залишатися орґаном політики центральної влади.

У загальному ніби істнують такіж типи кооперативної орґанізації, які були зафіксовані в рр. 1917—18. Є Українбанк, Вукоспілка, Сільський Господар, Книгоспілка, але властиво кооперації нема. Тому не диво, що на міжнародній кооперативній конференції в Штокгольмі, що відбувалася в серпні минулого року, представники анґлійської, німецької, бельгійської копераціі закидали радянській її урядовий „казьоний" характер. Це було радянським представникам неприємно слухати, бо вони на підставі „статистики" вимагали собі сливе половини представництва в Ґенеральній Раді. Задовольнилися врешті 14-ма місцями, які вже радянське представництво поділило поміж національними орґанізаціями (7 дано російській кооперації, 4-українській, 2-білоруській і 1 на кавказські республики та Узбекстан).

Характерні риси, які надали большевики українській кооперації, зостаються ще й по цей день маркантними. Перш за все, кооперація має обслуговувати незаможних селян і робітників. Участь службовців чи заможних, а недай Боже, „нетрудових" — вважається викривленням кооперативної системи. Крім того надають вони кооперації функції, які їй властиво не можуть належати: вона має ввести заготовку хліба для державних орґанів, складати з своїх коштів фонди допомоги незаможним, давати процентні відчислення на Дніпрельстан, підписувати і збирати позички державні, бути орґаном партії в справах не тільки господарських, але й державних; боротися з приватним капіталом, помагати колективізації сільського господарства, приймати участь у всіх затіях большевиків — Авіохім, Дитдом та інших підприємствах.

Та у всіх цих заходах большевики одного не добачають, що населення й ставиться тепер до кооперації як до орґану влади і тому не вважає її за свою орґанізацію. Тому саме такий малий відсоток вкладок у оборотовому капіталі кооперації, тому така байдужність до її розвитку, тому таке масове явище ростратництва касового та товарового, яке забирає 35—37% всього кооперативного майна, тому така в них негосподарність.

На і жовтня минулого року середня вкладка по робітничій кооперації була 5 карб. 60 коп., по сільсько-господарській — 3 карб. 40 коп., тоді коли встановлено для першої — 15 карб. і для другої 10 карб. Не помагає справі й те, що на оплату вкладок даються довготермінові позички, на них списуються фіктивні дивіденди, призначаються особливі фонди. Загальна сума пайового капіталу споживчої кооперації складала в минулому році тільки 11,355,500 карбованців, а кредитової — 5,636,-900 карбованців.

Щоб піднести висоту членських вкладок, большевики ухвалили ряд заходів аж до виключення „злісних" товаристів од постачання мануфактурного. Та село навряд чи на ці заходи зареаґує так, як собі думають большевики. Адже інтереси кооперації не сходяться з інтересами коперованого нею населення. Воно використовує її як може, не анґажуючись ані своїм капіталом, ані своею в ній роботою. Кооперацію провадять і далі „шарпаки".

В радянських ґазетах подавалася характеристична пригода, яка найпліцше показує відношення селянства до кооперації. В одному українському селі почувся пізно вечером дзвін, алярмуючи пожежу. Горіла кооперативна крамниця. Збіглося в один мент майже все село, але не для того, щоб пожежу гасити, але щоб розтягнути всі товари, що були в кооперативі. Склеп кооперативний згорів як свічка, на нього й відро води не вилялось, а товари поділено. Про факти, які характеризують відношення робітництва до кооперації, також подавалося багато відомостей. Наприклад, в Харкові кооперативні книжки на борг ходять по місті як акції, їх купують, продають і знову купують. На них приватники дістають ті товари, які звичайний смертний нігде не достане. Рахункові книжки також спродаються. Ці документи, що дають багато полекшень їх власникам, фальшуються, виставляються на видумані призвища і т. д.

В результаті кооперація на Україні як і по всьому Союзі Радянських Республик дає тільки страти, — їх уряди покривають кредитами, спеціяльними асиґновками.

Та на цьому тлі повного занепаду кооперації пробиваються стремління поодиноких людей, котрі хотіли би діло кооперативної орґанізації торговлі, кредиту, господарства та продукції вивести на чисто кооперативний шлях. Ця боротьба проти державної „опіки" та незалежности від партійного проводу набуває на Україні все більше ясних форм. Недавно проектовано підпорядкувати всю кооперативну промисловість Раді Народного Господарства в Харкові — державній бюрократичній установі, яка має право котнтролі, ухвалення коштописів, пляну діяльности і т. д. На цей проект українська центральна кооперація відповіла протестами. Також пляновано було надати кооперативам право збирання державних податків (!). Проти цього також посипалися протести. Трудно сказати, як далеко підуть стремління державних установ та партій до опанування хоч і недостаточного, але всеж великого кооперативного апарату, але одно певно, що коли боротьба за повну незалежність кооперативного життя скінчиться успішно, скінчиться тим самим для кооперації і доба її поневолення та занепаду.

ТРИ ЗУСТРІЧІ

(Фейлетон).

Читаєш бувало самі революції. Революція на Сході і на Заході і на Півдні і на Півночі. Завжди люблю читати про революції. Перед моїми очима переходять самі чудові картини, — одна за другою.

От, приміром, я дуже люблю Америку. Зжився з нею. Коли лише почую американський національний гимн, відразу стаю на „позір" і кладу руку на серце. Перед очима моєї уяви проходять славні картини побідної революції сміливих батьків Злучених Держав над Британією. І, ви може не повірилиби, підчас американського гимну я переживаю хвилини великого піднесення, — я неначе зелектризований.

Але куди я зайшов? Мав писати про цілком иншу справу. — Ну, так, розумієте, я люблю революції і революційний дух.

А то була революція і в моїм рідним краю. Ви не можете уявити собі, як жадібно я читав ґазети, в яких були описи тої революції. Трохи там було зразу замало крови, Львів занятий без опору, — але все-ж революція. Я, по просту, із кожну новинку.

А потім, знаете, ґрандіозні бої. Страта Львова, бої під Станиславовом, бої під Тернополем, — наші хлопці билися, як льви. Голі, босі, голодні, з кількома набоями, а то навіть без зброї проти великої сили ворога. — Але що я буду пригадувати, — хібаж ви не памятаєте? Яка сумна слава і які сумні спомини тої святої бортьби!...

Але я, знаете, знов зайшов в инший бік. Мав писати про иншу річ. Ну, вибачте, я мусів зробити вступ.

Ото, памятаєте, було наше правительство. Таки наше власне, рідне. Цеж було чудово: ми, віками поневолений нарід, мали знов свою державу і свою владу.

Держава вислала амбасадора до далекої, заморської краіни, яка звалася Хмародерія. (В тій країні, бачите, будували такі височезні будівлі, які роздирали хмари. Де-де Вавилонській вежі до таких будинків!).

Жив я тоді в Хмародерії. Збираюся, щоби побачити амбасадора. Ви, Читачу, не можете собі уявити, як мені хотілося бачити нашого рідного амбасадора. Я, знаете, зо два дни боровся з собою: йти, чи не йти? Але постановив, що булоб негарно не привитати рідного амбасадора і зважився: піду. Гм, але як іти? Як говорити? Як вклонитися? Як вбратися? Як його титулувати? Чи кликати його „Ваша Ексцеленціє!", — чи казати йому „Ваша Достойносте!" — чи казати просто „Пане Амбасадор!" — Я купив собі десять підручників етикети на хмародерській мові і читав ніч і день. Я став перед зеркалом, кланявся, повертався боком, присідав на край крісла, знов кланявся і вицофувався взадгузь. Треба було ґрунтовно перейти всі форми моеї візити в амбасадора.

А потім, знаете, я пішов до голяря. Господи! що я там не витерпів. Я тоді собі подумав, що мучителями грішних душ в пеклі обовязково мусять бути голярі. Що лише той пан мене спитає: „чи вам обстригти волосся?", — „чи вам посмарувати волося?" — „чи вам дати масаж?" — я, розумієте, казав йому: дай мені все, що можеш дати. І він давав. Коли вже мене вимучив, вистриг і посмалив (мені пригадувався страстний тиждень, коли то мій тато підсмалював веприка), — виголив, вимасував, намастив, — тоді я мусів голяреви дати таку сумку грошей, що до нині не можу забути.

Але-ж я йшов до амбасадора, отже треба було причепуритися як слід. Ануж подумає Ексцеленція, що я собі якийсь простак. Ні, я йому покажу, що хоч я давно виїхав з рідної землі, то навіть в Хмародерії я знаю, як треба виглядати, коли йдеш з візитою до амбасадора.

Приходжу до дверей. Коліна, знаете, піді мною угинаються. І страшно і мило і солодко. Десять разів я мав потиснути ґудзик від дзвінка і десять разів віднімав руку. Аж остаточно відважився. Подзвонив...

Чекаю з притаєним віддихом. Чую — хтось іде. Я поповів рукою по краватці, глянув на себе від черевиків до грудей, бо вище не міг, — і, знаете, двері відчинилися. На порозі стояла, — ну я не можу вам сказати, чи це була дівчина, чи дама, — але це була така особа, що трохи очей не зірвав. Прошу собі представити: на порозі стояла така красуня, яка абсолютно повинна була отримати першу нагороду на контесті краси. Не можу вам описати подрібно тої русалки, але кажу вам, що колиб ви її побачили, то хто не має добрих очей, може-б і осліп. А я тоді ще був молодий, — трохи розумівся на красі. — Гей, гей, як то скоро минає.

Ви мені може не повірите, — але та пані до мене дуже солодко усміхнулась, так, що я відразу став відважний. Знаете, як повела очима, так кокетливо, так трошки, як то кажуть, прижмурено, — гей, мой! Тай каже до мене: Чи ви до пана амбасадора?— Я, розуміеться сказав, що так і подав їй свою карточку. А вона, знаете, взяла карточку, але якось так, що мені здавалось, що потиснула мене за пальці, — ну, як я можу описати вам, що ділось в моїй души? — Попросила мене та пані до гостинної кімнати і сказала, що пан амбасадор зараз мене приймуть. — Я так розсмілився милою поведінкою тої... гм, не знаю, як сказати, чи секретарки, чи покоївки, чи урядничжи, — ну, тої пані, що цілком забув про те, що мушу поводитись з найбільшою делікатністю. Розсівся вигідно в фотелю і чекаю.

Нарешті вийшов сам пан амбасадор. Такий, знаете, шикарний пан, причепурений, з цісарським вусом. Я відразу пізнав його, бо бачив нераз його фотографію. Привитався, знаете, без жодних церемоній, повів мене до свого кабінету, а навіть потрактував сиґаром. Я, розуміеться, сказав пану амбасадору, як мені мило його бачити, витати в його особі представника визволеного рідного краю і рідної влади і т. п. Пан амбасадор, розуміеться, вислухав того дуже уважно, стиснув мене за руку і поплескав по плечу. (В Хмародерії я відвик від того, щоби мене хто плескав по плечу, але що то був свій чоловік, а ще такий достойник, ну, я не образився).

Пан амбасадор був дуже говірливий чоловік. Він відкрив передімною свою душу і свої пляни, хоч перший раз мене бачив. — „Бачите, пане товаришу, говорив він з чуттям, — на моїх плечах тягар втримання цілої держави і її правительства. Без мене нічого не буде. Що їм там, — вони сидять собі у Відни, а я тут мушу працювати. Знаете, які наші люде? Простаки, неповоротні хлопи. Представте собі — він міністр, а не вміє вилок взяти в руки і голосно сьорбає зупу. Се щось страшного, — чи ні?"

Я, розуміеться, погодився з паном амбасадором.

„Або представте собі, — говорив достойник далі, — яке то хамство! Кажуть мені, що я повинен обходитися при мінімальних видатках. Ви бачите, які то жебраки і шевці? Виріс хлописко на капусті і картофлях, перепхався через ґімназію і університет, здав іспит і до політики. Не вміє, розумієте, навіть носа порядно і чемно втерти. І такий хлопчук каже мені, що я повинен зменшити видатки утримання амбасади. А ви розумієте, що то не можна?"

Я знов сказав, що розумію, хоч не розумів, про кого пан амбасадор говорить.

Пан амбасадор говорив дальше: „Амбасада в Хмародерії то є, пане добродію, найважніща справа. На се не можна жалувати видатків. Нехай там міністри жиють хлібом і водою, а тут треба поставити гідний фронт. Представте собі, що тут простий почтар, що листи носить, навіть він може собі щось подумати про нас, як ми не поставимо справи достойно. Ви знаете, пане добродію, що отсей почтар дуже чемно кланяеться мені і каже „ґуд морнінґ", або „ґуд ефтернун". Се для нашої справи також щось значить. Бачите, сей почтар читае адресу на моїх листах і знає, що є наша держава і є її амбасадор. Що ви думаете?"

Не можу сказати, що я тоді думав. Мені якось недобре зробилося на души.

„Ви розумієте, пане добродію, що не можна жалувати грошей на репрезентацію. Репрезентація є найважніща справа. Те, що я є тут як амбасадор, більше значить, як сто-тисячна армія. Бо що. армія? Нині є, завтра нема. А армія коштує гроші. Представте собі, що ті дураки не жалують грошей на армію, а кривляться, що мої видатки за великі. А я, знаете, розумію, як вести діло і як поводитися. Я, знаете, запрошу одного амбасадора на обід, другого на [illegible] Го-го, та я на тім, пане добродію, зуби зїв. То, розумієте, застався, а постався. Треба мати фронт. Я будую державу, а всякі тумани нарікають, що то коштує за богато грошей. Вони собі думають, що держава буде за пятьдесять тисяч. О, пане, то є велика річ. От подивіться: там лежить мій собака. — Пан амбасадор показав мені расового пса, який лежав на дивані коло вікна. — Ви знаете, що всі диплоьмати, які приходять до мене, всі вони дуже люблять того собаку. Той собака помагає мені репрезентувати нашу державу. Я думаю, що як навчуся хмародерської мови і запізнаюся з президентом Хмародерії, то подарую йому того пса. А він, знаете, тоді підпишеться, що признає нашу державу. Тоді доперва наші тумани побачать, що я потрафив в такий легкий спосіб зробити. Ви знаете, що вони навіть за того собаку мені очі друть: собака помагає репрезентувати державу, а вони кажуть, що держава не може платити коштів утримання пса. Але що вони знають? Я, розумієте, вратую наш нарід, мимо того, що мені кидають колоди під ноги. Я збудую таку державу, що цілий світ буде дивуватись".

Довго ще балакав пан амбасадор. Вийшов я від него, і, знаете, здоровенно сплюнув.

—o—

Минуло сім літ. Одного гарного дня здибав я пана амбасадора у великому місті — Нововавилоні. Вже не той чоловік. Під пахою в него, знаете здоровенна книга. — А це що, пане амбасадоре, за кни-

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧОМУ НЕ МОЖЕ ВДЕРЖАТИСЯ В НЮ ЙОРКУ УКРАЇНСЬКА ҐАЗЕТА?

Нема двох гадок що до цего, що в Ню Йорку повинна виходити українська ґазета і то щоденна. В самім Ню Йорку і околиці живе стільки Українців, що вони легко повинні би таку ґазету удержати. Інтерес нюйорських і доколичних Українців вимагає того, щоби була місцева українська ґазета, в якій можна би обговорювати місцеві справи та переводити успішніше місцеве українське життя.

Та всі дотеперішні спроби видавання українських ґазет в Ню Йорку були невдачні. І це мене заставляє забрати слово і подати свій погляд на те, чому падають українські ґазети в Ню Йорку. Бо й тепер виходить від якогось часу українська ґазета в Ню Йорку і я бачу, що вона йде слідом своїх попередників з тою одною ріжницею, що робить ще більше блудів та ще більше розбиває наш нарід, як це робили її попередники.

Всі українські часописи, що появлялися досі в Ню Йорку, заповідали гучно нову еру в Америці, готовились дати новий політичний світогляд, здорову орієнтацію, та обіцяли в скорому часі обєднати біля себе весь наш нарід. І всі вони нічого з того нашому народови в Ню Йорку і околиці не дали. Всі вони були „переломові", але не в значінню ідейної роботи, але в тім, що всі вони взялися „переломати" У. Н. Союз, згл. його орґан „Свободу" і її редакторів. Всі вони проливали крокодилячі слези над Союзом, жалували його і боліли над його „упадком" та скидали причини того упадку головно на „Свободу" і її редакторів. От ті редакторські джаби, хоч які вони на ділі мізерні, були завще сіллю в оці всіх тих, що намагалися кількома наворотами видавати українські ґазети в Ню Йорку. І от тому ті всі ґазети нічого не робили, а тільки лаяли редакторів „Свободи", вчили їх граматики, політики, приличности, патріотизму і т. п. Вони лаяли редакторів, плакали над Союзовим упадком, а Союз собі спокійно ріс далі і далі зростає, а „Свобода" як поширялась так і поширяється чимраз далі і чим далі тим більше громадян йде за її голосом. Бо хиба сліпий на два ока може цего не бачити. А ґазети, що проти „Свободи" виступали, що її нищили, попропадали так, що й память про них щезла.

Бо хто сегодня памятає за ту партію, що видавала в Ню Йорку „Гайдамаки", що мала свій „Гайдамацький Союз", що визволяв закріпощений український нарід з неволі в той спосіб, що валив здорово „Свободу".

Коли упокоїлися „Гайдамаки", появився новий український орґан в Ню Йорку і знова почав гнати від нас темноту і через те вести боротьбу зі „Свободою". І провалився і то дуже скоро.

Зявився в Ню Йорку новий лідер, заложив нову групу і давай видавати нову українську ґазету. І та пішла проти „Свободи" і рівнож упокоїлася, бо не було передплатників.

Прийшла черга на федерацію. То вже була сильніша партія. А що сталося з нею і чому збанкротувала, це вже всі знаємо. Бо і її лідери пішли боротьбою проти У. Н. Союза і проти „Свободи". Навіть ми в Ню Йорку дивувалися, як могла така партія, що мала преціль і лідерів і орґан, так скоро розлетітися.

По тій сумній спробі зявився новий лідер, др. Цегельський і видає ґазету, в якій голосить нові шляхи визволення в той спосіб, що лає цілими сторонами „Свободу" і її редакторів та урядників У. Н. Союза.

А преціль маємо так багато важних справ. Так треба би піднести наше життя, треба би творити фінансові українські інституції, требаби заохотити людей до бизнесів, требаби навчити людей клича: свій до свого — а тут замісць того всього, лайки і напади на редакторів „Свободи" і орґан У. Н. Союза. Так, якби редактори „Свободи" були найбільшими ворогами українського народа. Берім це тільки на холодний розум: Чи може здорова на розум людина в таке повірити? Чи можна в такий спосіб писати проти орґану, який виховав українську іміґрацію в Америці, який веде перед у всякій ідейній праці, який раз-у-раз взиває нас до орґанізації і боротьби за визволення нашого народу, який накликує нас до жертв і посвяти? І чи можливо припустити, щоби наша іміґрація могла стерпіти валення престижу тої 36-літної, найстаршої в Америці української ґазети? І чи диво, що нарід в Ню Йорку відвертається від всіх тих, що йдуть проти „Свободи" з лайками, нападами і клеветами, що беруться бунтувати членів У. Н. Союза проти їхнього орґану і в той спосіб намагаються внести деморалізацію в ряди Союза? Ні, здоровий народний орґанізм такої поведінки стерпіти не міг і от через те попадали всі українські ґазети, які досі видавано в Ню Йорку, бо всі вони нічого не будували і ніякої нової думки не приносили, а тільки руйнували те, що ми з трудом побудували.

В Ню Йорку треба української ґазети. Але не такої, що йде розбивати У. Н. Союз, що йде проти „Свободи" з очерненнями і корчемною лайкою, що в некультурний спосіб іде валити культурне і з трудом поставлене діло. Нам не треба такої ґазети, яка буде кпити собі з Обєднання Українських Орґанізацій, яке сповняє совісно свій обовязок супроти рідної землі. Нарікання нюйорської ґазети на Обєднаннє є безпідставне. Бо як можуть нарікати ті, що нічого для Обєднання не зробили, які ставили йому весь час тільки колоди під ноги? Як можна бити урядників Обєднання за їхню добру роботу? Це виходить, що бємо коня, що добре тягне.

Такою дорогою далеко не зайдемо. Це наш нарід відчуває інстинктовно і тому всі ті часописи, що ведуть таку руїнницьку роботу, так скоро в Ню Йорку упокоюються.

Т. Мілещук, Ню Йорк, Н. Й.

га? — питаю, може яка політична розвідка?

„Так, любий брате, — каже пан амбасадор. — То є найбільша і найважніща політична розвідка на світі. Знаєте, що це є? Це є, брате, Біблія. Ви, брате, знаєте, чому наш нарід не має власної держави? Бачу, що не знаєте. Отже я вам скажу: наш нарід не має держави через кадило. Не розумієте мене? Прошу я вас, скажіть мені, як такий нарід може мати державу, коли він не має правдивої віри? Дивіться, брате, наші люде є або православні або католики. То є наше нещастя. Ми мусимо дивитися на инші народи. Ви розумієте, що то є Анґлія? Отже така велика Анґлія хоче нам помогти. Але Анґлія є протестантська. Отже коли ми хочемо її помочі, то мусимо бути протестантами. Я переконався. Аж тепер я роблю правдиву роботу".

— Яку роботу? — питаю. (Я вже не знав, чи казати: „пане амбасадор", чи „брате").

„Ви не розумієте? Я навертаю наш нарід на протестантизм. Коли наверну, то збудую таку державу, що цілий світ буде дивуватись".

Я побажав новонаверненому братови успіху і ми розійшлися.

Ще минув рік. І знов ми здибалися з братом амбасадором в Нововавилоні. Брат попросив мене на каву, — я випив каву, а він таки добре пообідав, а я заплатив.

В часі обіду брат амбасадор розложив перед мною дальші тайни своєї євангельської дипльоматії. — „То велике лихо, — говорив він з запалом, — що наше хлопство бунтується проти Риму. Ви знаєте, що то є Рим? Рим — го-го, то є страшна сила. Се не сміх. Ви знаєте, що одно слово папи римського важиться вагою золота. Представте собі: ті наші молодики, що добились до проводу, виступають проти самого папи. Ви лише, пане добродію і брате, подумайте: як я був послом в парляменті, то він ще студентом був, а тепер він провідник і мене розуму вчить і проти папи пише. Ганьба!"

— Алеж пане, — кажу я, — минулого року ви мені говорили, що лиш навернете наш нарід на протестанство, а зараз буде держава. Як же тепер? Чи Анґлія вже перейшла на католицизм?

„А в тім то і біда, — каже пан амбасадор, — що ви не розумієте тайної дипльоматії. Нам треба так: одні з папою, а другі з протестантами; а я буду і з папою і з протестантами. В такій політиці лежить тайна успіху. Це є найрозумніща робота. Бачите, що я так роблю. І я вам кажу, що такою політикою з папою і з протестантами я збудую таку нашу державу, що увесь світ здивується".

Цікаво, що принесе слідуюча зустріч?

Петро Бух.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.!

ЗАХОДОМ УКР. КАТ. ПАРОХІЇ СВ. АП. ПЕТРА І ПАВЛА В ДЖЕРЗИ СИТІ

Аматори Драматичного Кружка ім. М. Лисенка

— відограють —

В НЕДІЛЮ, 25. МАРТА 1928 Р.

В ГАЛІ УКР. КАТ. ЦЕРКВИ GREEN & SUSSEX STS., JERSEY CITY

представленнє під заг.:

„ЛЕЩЕНА ДИТИНА"

образ з життя народа в 4-ох актах.

Початок в год. 7-ій вечер.

Вступ: дорослі 50 ц.; діти 15 ц.

До численної участи запрашається усіх громадян.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.!

ЗАХОДОМ БРАТСТВА СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ, відділ 76 Укр. Нар. Союза

— відограється —

ПРЕДСТАВЛЕННЄ

АРЕНДАР В КЛОПОТІ

комедія в 4-ох актах

В НЕДІЛЮ, 25. МАРТА 1928 Р.

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, (СТАРА ЦЕРКВА)

249 COURT ST., NEWARK, N. J.

Початок в год. 6.30 вечер.

Вступ 35 центів.

Запрашається всіх Громадянок і Громадян з Нюарку і околиці на се представленнє.

68-9 Комітет.

Учитель: Мулярчук, чому ти не навчився вірша „Порука"?

Ученик: Тато все говорить, що порука то погана річ і не радив би нікому прикладати до того руки!

Судя: Чи ви знаєте, що буде з вами, коли говоритимете неправду?

Обвинувачений: Знаю. Замкнете мене.

Судя: Так. А коли скажете правду?

Обвинувачений: Також замкнете мене.

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ У ФИЛАДЕЛФІЇ

— уладжує —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО МАРТА 1928 РОКУ.

в годині 7-мій вечером

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,

849. N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в память 67-их роковин смерти незабутнього кобзаря України

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

При співучасти славного оперового співака

ІВАНА СТЕШЕНКА, 67-8

баса великої шикаґовської та филаделфійської опери.

ПОЗІР! НОРТҐЕМПТОН І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

в 67. роковини смерти ТАРАСА ГРИГОРІЄВИЧА ШЕВЧЕНКА

— уряджують —

Нортґемптонськ! Українці при ласкавій співучасти світової слави української артистки пані САЛЬОМЕЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО КВІТНЯ 1928 РОКУ

В ЛИРІК ТЕАТРІ на Мейн Стр., В НОРТҐЕМПТОН, ПА.

В концерті беруть участь два українські хори: Місцевий хор Української Православної Громади під управою о. прот. В. А. Каськова і Хор Української Греко-католицької Громади з Алентавн, Па., під управою учителя Григорія Пипюка.

Початок 7.30 вечером. — Вступ 1.00, 75 і 50 ц.; діти 25 ц.

Сердешно запрошується на це всеукраїнське свято Українців місцевих і з сусідних околиць: Алентавн, Бетлеґем, Істон, Назарет, Палмертон, Ормрод, Бет, Бет-Портлянд, Пенален. Хай не буде одної української родини, котраб не прийшла віддати поклін безсмертному пророкові Тарасові і послухати співу українського соловія, пані Сальомеї Крушельницької. Хай Американці побачуть на тім святі сотки синів і доньок українського народа, покажім, що вміємо належито сповнити громадянський обовязок, віддаючи поклін Тому, що збудив Україну до нового життя! 68,74

„Не забудьте помянути
Не злим тихим словом"!...

(Дохід з концерту призначений на Рідну Школу).

Святочний Комітет.

ПОЗІР! CLEVELAND, O.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ В CLEVELAND, OHIO

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 25. МАРТА 1928 Р.

У ВЛАСНІЙ ХАТІ, 2253 W. 14th ST., CLEVELAND, O.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ В СПРАВАХ НАРОДНИХ.

Прийдіть громадно і послухайте визначних бесідників.

Початок в год. 1-ій пополудни.

ЗА ДИРЕКЦІЮ У. Н. ДОМУ:

Теодор Папа, голова.

68 Вол. Козюк, писар.

УВАГА! ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО МАРТА 1928 РОКУ,

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ

214—216 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J.

Початок точно в годині 7.30 вечером.

Вступ: 75 і 50 центів; для школярів 10 центів.

Запрошується всю Громаду на сей Концерт, який позістане довго в Вашій памяти. Приходіть громадно всі! 68

Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В СУБОТУ, ДНЯ 24-ГО МАРТА 1928 РОКУ

буде поставлено представлення

СВАТАННЄ НА ВЕЧЕРНИЦЯХ

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

Зі співами і танцями, при участи слідуючих артистів: Пні Федчинська, Котранч, Красновська та др.; п-ве Котович, Ев. Жуковський, Вербилів, Бурливий та др. 68-9

Перед виставою і по виставі МУВІНҐ ПІКЧЕРС.

Початок в год. 8. вечер. — Вступ: 75 і 50 цнт.; діти 15 цнт.

О як найчисленнійшу участь запрошує всіх — Шкільний Комітет.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СТАРАННЄМ ТОВ. „БУДУЧНІСТЬ" В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

— відограється —

В СУБОТУ, ДНЯ 24-ГО МАРТА 1928 РОКУ

історичну драму в 5-ох діях

СІЧИНСЬКИЙ-ПОТОЦКИЙ

В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ГАЛИ,

37-39 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

Початок в годині 7.30 вечером. — Вступ 50 центів.

Громадянки і Громадяни! Тов. Будучність приготовило драму Січинський-Потоцкий і отсим запрашає всіх без виїмку Українців взяти як найчисленнійшу участь, щоби подивитися наочно на той важний в нашім народнім життю епізод, котрий богато причинився до розбудження нашої національної гордости, а рівночасно показав нашим ворогам, що ми, Українці, не завагаємося перед жадвими жертвами, щоби вибороти свою рівноправність в семі народів. Тов. Будучність переконане, що шановні громадяни і громадянки і сей раз піддержуть охотно своєрідну штуку — чим віддадуть честь нашим героям і прийдуть численно. Хто солідарний, той сильний! — Комітет. 68-9

ПОЗІР! БРУКЛИН, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКР. Т-ВА „РІДНА ХАТА" БУДЕ ВІДСВЯТКОВАНО ПРИ СПІВУЧАСТИ БРУКЛИНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

В ЧЕСТЬ 67-них РОКОВИН СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

СВЯТО-КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-го МАРТА 1928 РОКУ

(SATURDAY, MARCH 25th, 1928)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 101 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Початок в годині 3.30 пополудні. — Вступ— 50 центів.

Дохід призначений на Народний Дім і на просвітні цілі.

КОНЦЕРТОВА ПРОГРАМА:

ЧАСТЬ І.

1. Вступне слово .... Іван Гринчук
2. Заповіт Шевченка — відспіває Український Хор ім. Леонтовича, під управою проф. М. Гайворонського.
3. Сольо на пяно — Reproches d'Armur. Музика L. Shaltz, Raymond Romance by Thomas Borile, виконає Цюпа.
4. Деклямації учеників Української Діточої Школи.
5. „Ой чи мені черевички", слова Шевченка, музика Колесси — Хор ім. Леонтовича.

ЧАСТЬ ІІ.

6. Святочну промову виголосить .... М. Тарновський.
7. Мандолінова Орхестра укр. Діт. Школи, під управою Л. Кокольського.
8. Посланіє „До живих і мертвих" (Т. Шевченка), віддеклямує І. Каравець.
9. Сопранове сольо, відспіває Марія Дмитришин.
10. 67 минає, віддеклямує І. Зварич.
11. „Гей, прапор червоний", слова Турчинської, музика Вериківського — Хор ім. Леонтовича.

Українські Громадяне Бруклина й околиці! Вже 67 років минає від коли на Україні вагих звук живого слова з уст великого генія, пророка й мученика за правду та волю українського поневоленого народу — Т. Шевченка.

Українське Т-во „Рідна Хата" перший раз улаштовує у своїм власнім Домі концерт для ушанування памяти дорого нам співця Т. Шевченка. Тому викликає усіх Українців до співучасти словами Тараса: „Не забудьте помянути не злим тихим словом". Приходіть всі й віддаймо належну честь Шевченкови в 67мі роковини його смерти. — **Комітет.** 67-8

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ

під ч. 334-336 Іст 14-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

ГУРТКОМ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ

— відограється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО МАРТА 1928 РОКУ,

комедію в 2-ох діях Г. М. Бораковського

„ЯК ЖІНКИ ЧОЛОВІКІВ МОРОЧУТЬ"

По представленню буде концертова програма: Виступить СТРУННА ОРХЕСТРА З 20 ОСІБ. Богато цікавих несподіванок.

Почат. 6 год. 8. вечер. — Вступ: для старших 60 ц.; діти 15 ц.

Громадяне! Отсею дорогою проситься всіх Громадян м. Ню Йорку прибути численно на сю дуже веселу комедію. 68-9

$2.00 ТИЖНЕВО — ДАРОМ лавка, накривало і музичні рольки

НАДЗВИЧАЙНЕ!

Це високої якости

PLAYER ПЯНО $375.00 ТІЛЬКИ

Легкі місячні або тижневі сплати $2 тижнево принесуть цей чудовий інструмент до Вашого дому

лавку, накривало, музичні рольки даємо ДАРОМ при кожній доставці.

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД ОРТОФОНІЧНИХ ВІКТРОЛЬ, РАДІО І ПЯНІВ

Вам оплатиться вести діло зі старою довіря гідною фірмою.

EUROPEAN PHONOGRAPH Co.

105 STREET & AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

ПРИЇЗД ВЕЛИКОГО УКРАЇНСЬКОГО СИЛАЧА ІВАНА ЖЕЛІЗНЯКА ДО НЮ ЙОРКУ.

До Ню Йорку приїздить знаний український силач Іван Желізняк, котрого знають по цілій Европі під назвою Микола Ґотч. Менаджер Пфефер одержав телеґраму від Івана Желізняка, що він взиває до боротьби всіх борців, як Пластино, Гаркавенко, Роґацко, Назаріяна і других. Перша боротьба відбудеться в второк, 27. марта в Мангатан Касино на 155. ул. і 8. Евні в Ню Йорку. (Огол).

ПОЗІР! — STAPLETON, N. Y.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

відограється представлення

ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ

— або —

ВОЗЬНИЙ ОЖЕНИВСЯ

комедія з життя полтавських Українців в трех діях зі співами

В НЕДІЛЮ, 25. МАРТА 1928 Р.

В УКР. НАРОД. ДОМІ,

35 ВАРЕТ УЛ., STAPLETON, N. Y.

Поачток в год. 6-ій вечер.

На се представлення запрашається усіх місцевих і позамісцевих Українців і Українок. Дохід призначений на Народний Дім. 67-9

Комітет.

ЯК ВАШ ЖОЛУДОК?

Мій добрий, дякую. Не був він все таким. Можете легко позбутися диспепсії, нестравности, катару жолудка, відбивання, биття серця, квасів, нервовости, затвердження, болю голови і т. п. так як я і в той сам спосіб. Не присилайте цента, позаяк я так певний, що сей середник поможе Вам, що вишлю його Вам оплачено почтою. Коли переконаєтесь, що він поміг Вам позбутися жолудкових недомагань, пришлете мені одного долара. Як се довіря і щирість моя подобаєся Вам. Пишіть сейчас. Адреса: 209—

THEODORE H. JACKSON,
Stratford Bldg., 14-D, Syracuse, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДО АМЕРИКИ СПРОВАДЖУЄМО ХЛІБОРОБІВ

СОТКИ ЛЮДЕЙ, ЩО КУПУВАЛИ ШИФКАРТИ В НАШИХ БЮРАХ ПРИЇХАЛИ І ДАЛЬШЕ ПРИЇЗДЖАЮТЬ.

УКРАЇНЦІ КОРИСТАЙТЕ З ПОСТАНОВИ ЗАКОНА ІМІҐРАЦІЙНОГО, котрий признає першеньство в квоті для хліборобів.

ПРОДАЄМО шифкарти до всіх частей світа. Приготовляємо збірну прогульку Українців **до краю 19-го мая кораблем GEORGE WASHINGTON.**

ПОЛАДНУЄМО старокраєві справи і американські. Споряджуємо повновласти, контракти купна, продажи і т. д., **ПЕРЕСИЛАЄМО ДОЛЯРИ** почтою і на бажання телеґрафічно. Основалисьмо і розвиваємо першу українську ОСЕЛЮ МІСЬКОГО ТИПУ **„НОВА УКРАЇНА"**, землі і доми на сплати. Услівя найвигіднійші.

УКРАЇНЦІ! **Користайте з нашої услуги** і приходіть до наших офісів, котрими завідують Тедор Грицей з **Філаделфії** і Василь Загаєвич з **Ню Йорку.**

Вдавайтесь на адресу: 303—

THE GLOBE SERVICE CORPORATION

30 E. 7th St., New York, N. Y. або 329 So. 4th St., Phila., Pa.

НОВИНА НАД НОВИНАМИ!

ГАЛИЧИНА В ЖИВИХ ОБРАЗАХ (Мувінґ Пікчерс)

НАЙНОВІЩІ КІНОМАТОҐРАФІЧНІ ОБРАЗКИ З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ГАЛИЧИНІ, ВКЛЮЧАЮЧИ ПОСЛІДНУ ПОВІНЬ, БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ В СЛІДУЮЧИХ МІСЦЕВОСТЯХ:

SCRANTON, PA., СУБОТА 24. МАРТА, 1928.
Y. M. C. A., cor. MULBERY & WASHINGTON STS.
Перша вистава в годині 6-тій вечером.
Друга вистава в годині 8-мій вечером.

PALMERTON, PA., ВТОРОК, 27. МАРТА 1928.
В STEPHEN S. PALMER HIGH SCHOOL.
Початок в годині 7-мій вечером.

SAINT CLAIR, PA., НЕДІЛЯ, 25. МАРТА 1928.
В ГАЛІ УКР. КАТОЛ. ЦЕРКВИ СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ N. MILL STREET.
Перша вистава в годині 3-тій пополудни.
Друга і трета вистава в годині 6-ій і 9-ій вечером.

ELMIRA, N. Y., СУБОТА, 31. МАРТА 1928
В ГАЛИ УКР. НАР. ДОМУ, 1222 LACKAWANNA AVE.
Початок в годині 7.30 вечером.

MINERSVILLE, PA., НЕДІЛЯ, 1. КВІТНЯ 1928.
MINERSVILLE OPERA HOUSE.
Перша і друга вистава в годині 5-ій і 7-ій вечером.

YOUNGSTOWN, O., СУБОТА І НЕДІЛЯ 7. І 8. КВІТНЯ, 1928.
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
525 WEST RAYEN AVE., YOUNGSTOWN, OHIO
Субота в годині 7-ій вечером.
Неділя в год. 2-ій і 5-ій пополудни і в 8-ій вечером.
Ці вистави влаштовуються заходом Укр. Амер. Клюбу.

HAZLETON, PA., НЕДІЛЯ, 22. КВІТНЯ, 1928.
В GRAND THEATRE, W. BROAD ST., HAZLETON, PA.
Початок в годині 7-мій вечером.

Сидячи вигідно в кріслі перед вашими очима появляться на екрані слідуючі сцени з рідного краю: Загальний вид міста Львова із Замкової Гори; Гора Князя Льва; Замкова Гора; українські інституції у Львові: Дім Товариства Просвіти; Українська Народня Торговля; Дім Українських Інвалідів; Український Національний Музей, де міститься посмертна маска Тараса Шевченка, котру також знято на фільм; директор музея — проф. Іларіон Свінціцький; Дім Українського Наук. Товариства імени Шевченка; Дім Лисенка; Волоська церква з Корняктівською вежою; катедра св. Юра; входова брама до катедри; святоюрська площа з крилошанськими будинками та палатою митрополита Шептицького; Могили та нагробні памятники визначних Українців у Львові: Могила Івана Франка, Маркіяна Шашкевича, Володимира Барвінського, Адама Коцка, Ольги Бесарабової; хата Івана Франка, де він жив і писав свої безсмертні твори. Дальше появляться перед вашими очима слідуючі сцени: чудові, розкішні поля, на котрих филюють достиглі жита, пшениці та ячмені, зеленіють конопли, кукурудзи, бульби і т. и., женці в горячий день при тяжкій роботі на полі — жнуть, вяжуть, зносять снопи і в полукіпки складають, відтак посідавши на стерні, їдять полуденок; женці ідуть дорогою, несуть сплетений вінець господареві. Селяни звожують снопи до стодоли, молотять, ріжуть січку, а жінки віють збіжжя решетом, мочуть конопли, окіпають на терлицях конопли, перуть шмаття на ріці, мелють на жорні, вперхають крупи на ступі. Хлопчики-пастушки пасуть худобу на пасовиську, несуть сухі гільки з ліса, розкладають огонь та печуть кукурудзу, опісля вганяють та весело бавляться. В осени видно плугаторів на полі, орють ниву, засівають та заволочують. Побачите перед собою тисячу хлопців та дівчат, котрі виконують ріжні вправи на широкій леваді, дівчата в чудово вишитім українськім строю машерують та роблять вправи — любо дивитись на них. Всі хлопці в одностроях з топірцями в руках, аж душа зрадіє, коли подивитесь на їх вишколені вправи, це дійсне українське військо в Галичині. Також є репрезентовані лугові організації з інших повітів Галичини. Рогатинська повітова головна управа „Лугів". Воєнні руїни по містах, воєнні цвинтарі. Могила Українського Невідомого Жовніра, де що-року в час зелених свят збірається українська громада над могилою цього героя і віддає йому заслужену честь. Великі муровані українські народні доми по містах та селах: в Рогатині, Настасові, Бучневі та інших місцевостях. Маємо на фільмі також і села, а в них церкви, при одній церкві знято гаївки бавлячихся хлопців та дівчат в часі великодних свят. Відтак слідують види страшної послідної повіни в Галичині. Залляті водою поля і села; в однім селі побачите, як хлопці і дівчата ідуть вздовж улицею на човні до крамниці за своїми потребами. Знимки з Української Львівської Театральної Групи; директор Йосиф Стадник, Іван Рубчак, Зофія Стадникова, Рудольф Залуцький, Поля Луковська, О. Неделко, І. Шевченківський, Климова, Стефа Стадниківна, С. Крижанівський, Ярема, Стадник, Залуцька. Побачите гру цих артистів в фрагментах слідуючих оперет: „Княжна Цирківка" Кальмена і „Запорожець за Дунаєм". Відтак слідує Український Наддніпрянський Театр. Артистки цьої групи виконали чудовий танець з драми „Маруся Богуславка". — Перевізний пором на Дністрі, приватні школи, релігійна процесія в день празника, сельський хоровод, Гори Карпати, загальний вид міста Косова, відпуст в Косові — на ринку видно багато Гуцулів, котрі поскодились з околичних сел. Торговля худобою в Косові, ріка Рибниця і водопад Гук; трьох веселих пастушків, один з них весело грає на сопілці. Ріка Черемош, котру знято на фільм недалеко Сокільської Гори. Сплави дерева рікою Черемошем. До того побачите багато інших сцен, котрих ми не вичисляли. Така подорож по Галичині коштувала-б вас около 1000 долярів і пів року часу, а ви це все можете побачити на екрані коштом 50 центів протягом кількох годин.

Просимо українських громадян, проживаючих в ріжних місцевостях Злучених Держав Америки, котрі бажалиб улаштувати у своїй місцевости Виставу Живих Образів Галичини, щоби надсилали інформації такого змісту: 1) число Українців, проживаючих в даній місцевости; 2) відповідна театральна саля з оператором; 3) моральна поміч місцевих Товариств, — на адресу:

JACENTY & PANKIW, 588 GROVE ST., IRVINGTON, N. J.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ ФАРМА 85 акрів, добрі нові будинки, 9 коров, 2 коні, стадо курий. Ціна $7,000, готівкою після угоди. — ФАРМА 80 акрів, добрі будинки, 4 корови, 1 кінь, кури, ставок. Ціна $5,500, готівкою $2,500, решта на сплати. Тут є ще і другі фарми на продаж. Хто хотівби купити, нехай голоситься до **M. KULYNYCH, Ansonia, Conn.** 66-72

ФАРМИ — ФАРМИ!

Рідкий случай: по причині старости продається гарна фарма 170 акрів, 100 акрів під управою, грубий ліс, сад 300 дерев, ріка, новий дім 10 кімнат, 5 других забудовань, 5 коров, 2 коні, 75 курий, миля від фабричного міста, школа, все потрібне знаряддя. Ціна $7,200, готівкою $2000.

Фарма 100 акрів, 60 під управу, ліс, пасовиско, сад, озеро, дім 9 кімнат, 4 другі забудовання, 4 корови, 1 кінь, 200 курий, все знаряддя, 3 милі від міста, школа близько. Ціна $4,500, готівкою $1,800. Голоситися до: 67-9

Нотари V. KRUGLAK,
151 Avenue A, New York City.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

в околиці Сиракюз, Ровм і Ютика, де є добрі і урожайні землі, рівні і без каміння. Перша фарма 126 акрів, з чого 10 ліса, а решта земля під управу, 25 штук грубої худоби і 2 коні, вся машинерія, дім 12 кімнат, велика стайня і других 4 будинки, коло мурованої дороги, 2 милі від міста, школа при фармі. Ціна $9,000, з того готівкою $4,000, а решта на легкі сплати.

Фарма 140 акрів, 30 ліса, а решта земля під управу, добре забудовання, 10 коров і коні, машинерія, на стейтовій дорозі, 1 миля до міста. Ціна $6,000, готівкою після умови.

Фарма 170 акрів, 25 коров, 4 коні, будинки нові і великі, вся машинерія, вода іде до хати і барні, 3 милі від міста. Ціна $7,000, готівкою $4,000, а решта по $100 на рік.

Ще маю менші і більші фарми. Інтересованих прошу голоситись на понизшу адресу до фармера: 62—

LIO WITENOK,
R. F. D. 7, Rome, N. Y.

НА АСТМУ ПІДЧАС ЗИМИ.

Метода Помічна Терплячим на Астму навіть в Найгірших Випадках. — Пишіть по Дарову Спробу.

Коли терпите на Астму підчас холодів і непогоди, коли душить Вас за кождим віддихом, не забудьте замовити сейчас, даром на спробу, методи Frontier Asthma Co. Нема ріжниці де живете або чи вірите в яку небудь поміч, пишіть по сю дарову спробу. Коли терпілисьте ціле життя і пробували що думали найліпше на поборення Астми та навіть стратилисьте цілком надію, пишіть по сю дарову спробу. Се одинокий спосіб, в який можете довідатися, що за прогрес робиться для Вас помимо всіх минулих невдач Ваших та спроб визволитися від Астми. Тому пишіть по сю дарову спробу і то сейчас. Її оголошуєся тому, щоби кождий терплячий зміг покористуватися сею прогресивною методою і попробував перший раз її даром, котра є знана днесь тисячам як найбільша новість, яку коли бачили. Пришліть купон днесь. Не чекайте. 280—

FREE TRAIL COUPON
FRONTIER ASTHMA CO.,
966 F. Frontier Bldg., 462 Niagara St.,
Buffalo, N. Y.

Send free trail of your method to:

....

РЕВМАТИЗМ

Подивляюче домашне средство винайдене одним, котрий його мав.

В році 1893 я набавився мускулярного і суставного ревматизму. Я терпів, що можуть зрозуміти лишень ті, що його мали, через три літа. Пробував я средство за средством, однак пільга, яку я зазнав від них, була хвилева. В кінци я винайшов средство, яке вилічило мене цілковито. Се средство я давав богатьом, котрі терпіли на сю хоробу гірше від мене, декотрі з них по сімдесять і вісімдесять літ старі; результат був той самий, що і з моєю хоробою. Я хочу, щоб кождий терплячий на мускулярний і суставний (пухнення в суставах) ревматизм попробував мого цінного „Домашного Средства" за його подивляючу силу гоєння. Не присилайте цента, лишень імя і адресу, а я вишлю вам його даром на пробу. По його вжиттю і переконанню, що воно є тим довго очікуваним средством усунення того рода ревматизму, вишлете мені за него Одного Доляра, однак зрозумійте, я не хочу ваших гроший, хиба ви вповні вдоволені прислати їх самі. Чи се не справедливо? Чого вам терпіти більше, коли дається вам таку нагоду даром. Не відтягайте. Пишіть днесь. 204—

Mark H. Jackson, 18 P. Stratford Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson є відвічальний.
Повисша заява правдива.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
120 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2563

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ спільника до будівлі домів на контрах; маю пару тисяч і хочу спільника з грішми від $1000 і більше; я сам є карпентер; механіки мають першенство. Голоситися до:
P. O. BOX 85, FIVE CORNERS, JERSEY CITY, N. J. 63-8

НА ПРОДАЖ ДЕШЕВО дві лоти близько міста, добрі улиці і хідники, газ, вода, високе положення, добра нагода для Українців, що живуть близько Clifton, N. J. Голоситися до:
M. KRESAN,
Belltown Rd. R. F. D. 30.
STAMFORD, CONN. —

ПО ПРИЧИНІ другого бизнесу продам, або заміняю на одно- або двофамілійний дім, свій дім на 5 фамілій з гросернею і бучернею, торг за готівку, межи мішаними людьми, пів блоку від публичної школи, два до гай-скул, церква близько, околиця дуже гарна. Голоситися до: 67-9
J. KROSCH,
337 New York Ave., Newark, N. J.

МУСИТЬСЯ ПРОДАТИ дуже дешево бучерня по причині родинного непорозуміння; інтерес вироблений, в українській, польській і словенській дільниці. Голоситися до: 68-70
T. FLORKO,
31 Beacon Street, Newark, N. J.

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург, Специяліст у всіх хоробах і операціях від очий, ух, носа і горла. Найновійша метода діягнози і курації.
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
межи Park і Lexington Ave.
Години: 10. до 12. рано, 6. до 8. вечер
Неділі 10. до 1. пополудни.

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

НА ТРОХ ВЕЛИКИХ РЕКОРДАХ.

Клепала, калатайки, муздіри, гаївки, дівчата, хлопці, ксьонди, дяки; все як в краю. Як почуєте, заплачете і посмієтесь, словом: Чудо-рекорди. В додатку хор ЕЛИЦИ І ІЖЕ ХЕРУВИМИ. Все за $3.00. СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА ГРАМОФОНИ, РАДІЯ І ПЯНА.

Заходіть або пишіть на таку адресу: 59—

СІЧОВИЙ БАЗАР
SURMA BOOK & MUSIC CO., Inc.,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР! ПОЗІР!

NEWARK, N. J., І ОКОЛИЦЯ!

Покажім, що ми вміємо попирати своїх бизнесменів. Укр. Базар має на складі фонографи Колюмбії, Віктора і инші, українські рекорди, які тільки виходять, і инші, звійки на пяно, до вишивання нитки і канва, рівнож картки святочних желань. 57—

UKRAINIAN BAZAR
47 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

ЯК ПОЗБУЛАСЯ РЕВМАТИЗМУ.

Знаючи з переконання тяжкі терпіння ревматизму пані І. Е. Горст, 204 Davis Ave., F-93, Bloomington, Ill., є так вдячна за се вилічення з него, що хоче сказати всім терплячим як позбутися його звичайною методою в дома. Пані Горст нічого не продає. Лишень витніть сю оповістку і зашліть її до неї з Вашою адресою, а вона радо вишле сю цінну інформацію Вам цілком даром. Пишіть до неї сейчас поки не забудете. 203—

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА НЕДАЛЕКО.

Хочете бути вдоволені на свята, то замовте собі четвері великі 12-інчеві рекорди: Страстная Пятниця, Вел. Субота, Воскресеніє Христове, Гаївки і Єлици во Христа Крестистеся.

Всіх великодних пісень разом з Гаївками, єсть около 40 з калатальками, дзвонами і т. д.

Коли почуєте ті чудові рекорди, то будете ними вповні вдоволені.

Коштують по $1.25, а разом всі чотири $5.00 з пересилкою. Замовлення присилати на адресу: 67-9

JOHN HOLOWKA,
P. O. Box 79, Sta. K., New York, N. Y.

РЕКОРДИ МІНЯЄМО СТАРІ ЗА НОВІ.

Коли ви маєте старі рекорди Віктор або Бронсвік, то ми виміняємо, 4 старі за одну нову. Хто має богато до виміни, то хай напише по інформації
SURMA BOOK & MUSIC CO.
103 Avenue A, New York, N. Y. 68—

ПЕВНИЙ СЕРЕДНИК НА БОЛІ МУСКУЛІВ

Не має потреби вам мучитися болями в крижах і терпіти від наболілих, звихнених мускулів і хрящів, що буває після тяжкої праці, фізичних зусиль чи з якої иншої причини. Приложіть Джансона Червонохресний Нирковий Пластер над болючим місцем, а біль, недомагання, набренілість покинуть вас — майже доразу.

Джансона Червонохресний Нирковий Пластер усуває біль, наче які чари, тому, що медицина з пластру проникає крізь шкіру, йде просто в болюче місце і починає негайно свою роботу, покоюючи справно біль доти, доки пластер остає на тілі.

Тисячі тяжко працюючих робітників і робітниць знайшли в нім найбільш легкий, певний і скорий спосіб визбутися болів з недомагаючих мускулів. Не терпіть ані одної мінути довше. Дістаньте з аптики Червонохресний Нирковий Пластер. Якщо лиш приложите його, зараз почуєте, як дивно і надзвичайно він помагає.